

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 21, 2020

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:2058](#) 21-10-2020

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:1971](#) 14-10-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:8415](#) 13-10-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:8203](#) 08-10-2020

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:8424](#) 24-09-2020

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:8795](#) 28-10-2020

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2020:9516](#) 22-10-2020

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:3675](#) 20-10-2020

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:5136](#) 19-10-2020

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:10366](#) 15-10-2020

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:9842](#) 08-06-2020

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:9897](#) 06-03-2020

RECHTSPRAAK

Uitsluiting van enige huwelijksgemeenschap met finaal verrekenbeding. Geschonken gelden zijn gebruikt voor gemeenschappelijke doeleinden, waaronder kosten van de huishouding. De gelden behoren daarom niet tot het te verrekenen vermogen. De man heeft geen vergoedingsrecht op de vrouw of op hun eenvoudige gemeenschap van woning.

De man heeft de rechtbank in eerste aanleg verzocht te bepalen dat hij ter zake de door hem ontvangen schenkingen een (vergoedings)recht ad nominaal € 92.400 geldend kan maken, waardoor van het saldo van al hetgeen partijen gemeenschappelijk hebben eerst een bedrag toekomt aan de man ad € 92.400, waarna het (eventuele) resterende bedrag gelijkelijk tussen partijen wordt verdeeld. Bij beschikking heeft de rechtbank het verzoek van de man afgewezen. De man is van deze beschikking in hoger beroep gekomen.

De man heeft zich op het standpunt gesteld dat de door hem van zijn ouders ontvangen schenkingen alleen aan hem toekomen en niet voor verrekening op grond van het finale verrekenbeding in aanmerking komen. Uiteindelijk zou hem dit bedrag vergoed moeten worden. Het hof overweegt dat ook bij een finaal verrekenbeding, waarin is bepaald dat van de finale verrekening een aantal zaken is uitgezonderd, als uitgangspunt geldt dat het op de peildatum aanwezige vermogen voor verrekening in aanmerking komt, en dat het op de weg ligt van de partij die stelt dat een bepaald goed niet tot het te verrekenen vermogen behoort, om zijn stelling aannemelijk te maken. Dit volgt ook uit de bewijsregel van artikel 1:136 lid 2 BW, die geldt voor zowel finale als periodieke verrekenbedingen.

Tussen partijen is niet in geschil dat de man tijdens het huwelijk en tot aan de peildatum in termijnen een bedrag van € 92.400 geschonken heeft gekregen. In beginsel zou dit bedrag daarom ingevolge artikel 8 lid 2 van de huwelijkse voorwaarden buiten de (finale) verrekening dienen te blijven. Beide partijen zijn het er echter ook over eens dat dit bedrag op de peildatum niet meer aanwezig was. Uit de stellingen van de man kan het hof evenmin afleiden dat de geschonken gelden aantoonbaar kunnen worden herleid tot bepaalde goederen, die om die reden (gedeeltelijk) buiten de verrekening zouden moeten blijven. De man stelt immers

niet meer – en zonder nadere onderbouwing – dan dat het geld is aangewend voor gemeenschappelijke doeleinden, waaronder de kosten van de huishouding. Geconcludeerd moet dan ook worden dat het geschonken bedrag geen onderdeel meer uitmaakt van het op de peildatum aanwezige verrekenbare vermogen, zodat dit ook niet in de verrekening kan worden betrokken op de wijze zoals de man dat wil. Voor zover de man heeft willen betogen dat hij, bij het ontbreken van saldo van het te verrekenen vermogen, om die reden een vergoedingsrecht heeft op de vrouw, vindt deze stelling geen steun in het recht. Dit zou zich bovendien moeilijk verdragen met artikel 3 van de huwelijkse voorwaarden van partijen waarin is bepaald dat partijen bij het ontbreken van voldoende inkomen om te voorzien in de kosten van de huishouding, hun privévermogen dienen aan te spreken.

Vervolgens dient te worden beoordeeld of de man op een andere door hem gestelde grond een vordering heeft, in die zin dat van het saldo van al hetgeen partijen gemeenschappelijk hebben eerst een bedrag van € 92.400 toekomt aan de man, zoals de man heeft verzocht. Aangezien partijen slechts een (eenvoudige) gemeenschap hebben voor wat betreft de woning, gaat het hof ervan uit dat de man zijn vordering op deze gemeenschap zou willen verhalen.

De man stelt dat doordat de schenkingen uiteindelijk op de gemeenschappelijke bankrekening van partijen zijn terechtgekomen, althans voor gemeenschappelijke doeleinden zijn gebruikt, zijn privévermogen vermengd is met het te verrekenen vermogen, en dat hij recht heeft op nominale vergoeding van dat bedrag jegens de gemeenschap conform de huwelijkse voorwaarden. De man verwijst in dat verband naar de uitspraak van de Hoge Raad van 5 april 2019 (ECLI:NL:HR:2019:504) en stelt dat uit dat arrest volgt dat het feit dat de schenkingen zijn aangewend voor consumptieve bestedingen, niet afdoet aan het vergoedingsrecht dat de man heeft. De vergelijking die de man maakt met de uitspraak van de Hoge Raad van 5 april 2019 gaat naar het oordeel van het hof echter niet op. In de zaak die ten grondslag lag aan de uitspraak van de Hoge Raad van 5 april 2019 was sprake van een huwelijksgemeenschap en was privévermogen van de vrouw gestort op de en/of-rekening van partijen. De Hoge Raad heeft in die zaak geoordeeld dat de vrouw door deze vermogensverschuiving in beginsel recht had op een reprise zoals staat omschreven in het op een huwelijksgemeenschap toepasselijke artikel 1:95 lid 2 BW (oud) (thans artikel 1:96 lid 3 BW), omdat ervan uit mocht worden gegaan dat de gelden vervolgens zijn aangewend om gemeenschapsschulden te voldoen, waardoor de gemeenschap was gebaat. In de onderhavige zaak is echter geen sprake van een huwelijksgoederengemeenschap en dus evenmin van voldoening van gemeenschapsschulden met privévermogen van de man waardoor een gemeenschap zou zijn gebaat. Voor zover de man een parallel heeft willen trekken met dit arrest vanwege het feit dat partijen in ieder geval een eenvoudige gemeenschap (van woning) hadden, gaat ook dit niet op. De man heeft immers niet gesteld dat de geschonken bedragen

ten goede zijn gekomen aan de eenvoudige gemeenschap (van woning), maar heeft betoogd dat deze aan consumptieve uitgaven zijn besteed. Waarom de man, in weerwil van de in de huwelijkse voorwaarden overeengekomen uitsluiting van elke gemeenschap van goederen, daarom een vordering op de eenvoudige gemeenschap van woning zou hebben ter zake door hem gedane consumptieve uitgaven heeft de man niet onderbouwd. Ten overvloede merkt het hof op dat de man ook het karakter van de uitgaven (consumptief of privé) niet met nadere stukken heeft onderbouwd. Het hof neemt dan ook geen vergoedingsrecht jegens de eenvoudige gemeenschap aan op deze door de man gestelde grond.

De man heeft verder gesteld dat een vergoedingsrecht is ontstaan op grond van de redelijkheid en billijkheid. Hoewel uit de uitspraak van de Hoge Raad van 10 mei 2019 (ECLI:NL:HR:2019:707) volgt dat de redelijkheid en billijkheid onder bijzondere omstandigheden een zelfstandige rechtsgrond kunnen vormen voor een dergelijke vordering, is het hof van oordeel dat de man onvoldoende bijzondere feiten en omstandigheden heeft gesteld die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen dat hij een vergoedingsrecht jegens de eenvoudige gemeenschap heeft. Dat er sprake is geweest van enige vermogensverschuiving heeft de man gesteld noch aangetoond. Verder heeft de man slechts gesteld dat het hof 'gezien de huwelijkse voorwaarden en de intentie die partijen daarbij hebben gehad, alsmede het feit dat de schenkingen uit de overwaarde terugbetaald kunnen worden' tot dit oordeel zou moeten komen. Nu de man verder niet dan wel onvoldoende heeft gesteld op welke grondslag hij zijn vergoedingsrecht baseert, is het hof van oordeel dat zijn grief faalt. Het hof heeft de bestreden beschikking bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 08-10-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:8203

Zaaknummer: 200.273.235/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Draagkracht. Bij berekening van de verdien capaciteit van de man accepteert het hof dat de onderneming van de man de eerste jaren verliesgevend is. Wel wordt van de man verwacht dat hij een aanvullend inkomen (in loondienst) genereert. De 90%-toets is niet van toepassing omdat wordt uitgegaan van de verdien capaciteit van de man en daarmee van voor herstel vatbaar inkomen.

Bij beschikking van de rechtbank van 4 juli 2018 is bepaald dat de man een bedrag van

€ 935 bruto per maand aan partneralimentatie aan de vrouw dient te betalen. De man is van deze beschikking in hoger beroep gekomen. Het hof is gebleken dat de man sinds 1 juli 2015 een onderneming drijft in de vorm van een eenmanszaak. Dit betreft een sportschool/fitnessstudio en de man verricht werkzaamheden als lifestylecoach. Hij heeft daarnaast inkomsten uit loondienst als taxichauffeur. Tot 13 januari 2016 is de man in loondienst werkzaam geweest, de laatste jaren in de functie van procesadviseur. Hij verdiende daarmee een inkomen van rond de € 70.000 bruto per jaar. Na zijn ontslag heeft de man zich omgeschoold tot lifestylecoach.

De rechtbank heeft geoordeeld dat de man onvoldoende inspanningen heeft verricht om te kunnen voldoen aan de onderhoudsplicht die hij heeft voor de vrouw. Het had de man volgens de rechtbank duidelijk moeten zijn dat hij met zijn onderneming structureel te weinig inkomsten genereert om in de kosten van het levensonderhoud van de vrouw te kunnen voorzien. De rechtbank heeft wat betreft de verdien capaciteit van de man, gelet op zijn opleiding en werkervaring, aansluiting gezocht bij de hoogte van de WW-uitkering die hij tot november 2018 ontving van € 37.597 bruto per jaar. Het hof stelt voorop dat ook op de man de verplichting rust om zich in te spannen om voldoende inkomsten te genereren om bij te kunnen dragen in de kosten van het levensonderhoud van de vrouw. Voor het bepalen van de draagkracht van een onderhoudsplichtige komt het niet alleen aan op het inkomen dat hij verwerft, maar ook op het inkomen dat hij geacht kan worden zich redelijkerwijs te verwerven. Het hof acht het echter niet reëel om voor de berekening van de draagkracht van

de man aan te sluiten bij de hoogte van de WW-uitkering die de man na zijn ontslag tot november 2018 heeft genoten, zoals de rechtbank heeft gedaan. Het hof neemt hierbij in aanmerking dat ook de verdien capaciteit van de man, net als de verdien capaciteit van de vrouw, door zijn leeftijd (57 jaar) negatief wordt beïnvloed. De man heeft bovendien weliswaar een goed opleidingsniveau, maar daar staat tegenover dat hij vrij eenzijdige werkervaring heeft, doordat hij, voorafgaand aan de start van zijn onderneming, dertig jaar uitsluitend voor zijn voormalige werkgever werkzaam is geweest.

De vrouw stelt zich op het standpunt dat de onderneming van de man niet levensvatbaar is en dat van hem, gelet op zijn onderhoudsverplichting voor haar, kan worden verlangd dat hij een baan in loondienst aanvaardt. De vrouw vindt dat aan de man voldoende tijd is gegund om de onderneming winstgevend te krijgen. Het hof overweegt als volgt. Hoewel de onderneming van de man is opgericht in 2015, is gebleken dat de man zich pas vanaf begin 2017 serieus heeft gericht op de onderneming. Dat de man dit in de periode daaraan voorafgaand onvoldoende heeft gedaan, kan hem naar het oordeel van het hof niet worden tegengeworpen, nu ook voor hem de impact van de echtscheidingsstrijd van partijen groot is geweest. Het hof zal daarom in de beoordeling hierna uitgaan van 2017 als feitelijk startjaar van de onderneming van de man. De onderneming van de man had in 2018 een negatief resultaat van € 21.948 en in 2019 een negatief resultaat van € 9.525. De man heeft een exploitatieprognose voor 2020 overgelegd waarin wordt uitgegaan van een positief resultaat van € 18.370. Hij heeft daarbij ter zitting echter aangetekend dat de gevolgen van de coronacrisis niet in deze prognose zijn meegenomen. De man stelt dat de coronacrisis zijn onderneming wel parten speelt, maar dat hij er niettemin van uitgaat dat de onderneming in elk geval volgend jaar rond deze tijd winstgevend zal zijn.

Hoewel de onderneming van de man tot op heden verlieslijdend is geweest, kan naar het oordeel van het hof thans nog niet van de man worden verlangd dat hij zijn onderneming beëindigt en volledig op andere wijze een inkomen gaat genereren om aan zijn onderhoudsplicht te kunnen voldoen. Het is een feit van algemene bekendheid dat een startende onderneming de eerste jaren hoge kosten heeft en dat enige tijd nodig is voordat de onderneming winstgevend kan zijn. De resultaten van de onderneming van de man laten een stijgende lijn zien. De werkzaamheden worden sinds enige tijd vanuit de basisverzekering vergoed en hij is inmiddels diverse samenwerkingsverbanden aangegaan, waaruit omzet kan worden gegenereerd. Uit de door de accountant van de man opgestelde prognose voor 2020 blijkt dat de onderneming zich – los van de gevolgen van de coronacrisis – positief ontwikkelt qua omzet en aanwas van nieuwe klanten. Ook zijn de zakelijke schulden inmiddels afgelost. Het hof is van oordeel dat aan de man in redelijkheid nog tot 1 november 2021 de tijd dient te worden gegund om de onderneming verder op te bouwen en rendabel te maken.

Het hof zal voor de berekening van de draagkracht van de man per 1 november 2021 uitgaan van een verdien capaciteit van € 30.000 aan bruto-inkomen op jaarbasis. Een dergelijk inkomen acht het hof redelijk, gelet op het opleidingsniveau en de werkervaring van de man. Voor zover de man er niet in slaagt dat inkomen als ondernemer te verwerven, kan van hem worden verwacht dat hij zich inspent om een dergelijk inkomen in loondienst te krijgen. Wat betreft de periode vanaf de ingangsdatum tot 1 november 2021 overweegt het hof als volgt. De man is sinds eind 2018 naast zijn werkzaamheden als ondernemer werkzaam als taxichauffeur tegen een fiscaal loon van € 5.667 per jaar. Met de vrouw is het hof van oordeel dat de man, gelet op zijn opleidingsniveau en werkervaring en met het oog op zijn onderhoudsverplichting tegenover de vrouw, geacht kan worden een hoger (aanvullend) inkomen te verwerven. Het hof gaat in die periode in redelijkheid uit van een verdien capaciteit van de man van 60% van de hiervoor genoemde verdien capaciteit, oftewel € 18.000 aan bruto-inkomen op jaarbasis. Het hof is van oordeel dat door het aannemen van voormelde verdien capaciteit zowel recht wordt gedaan aan de huidige positie van de man op de arbeidsmarkt, alsook aan zijn inspanningsplicht om zijn verdien capaciteit optimaal te benutten.

De man heeft betoogd dat hij bij betaling van de onderhoudsbijdrage die de rechtbank destijds heeft vastgesteld onder 90% van de bijstandsnorm valt. Wat daarvan zij, naar het oordeel van het hof is een dergelijke 90%-toets in deze zaak niet aan de orde, nu het hof inzake de man is uitgegaan van een verdien capaciteit en daarmee van voor herstel vatbaar inkomen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-10-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:8415

Zaaknummer: 200.263.366/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Echtscheiding. Internationaal privaatrecht. Rechtsgeldig huwelijk gesloten in Eritrea. Echtscheidingsverzoek wordt toegewezen.

De vrouw heeft een verzoekschrift tot echtscheiding bij de rechtbank ingediend. Nu ten tijde van de indiening van het verzoekschrift de gewone verblijfplaats van de vrouw zich in Nederland bevond en deze daar sinds ten minste één jaar onmiddellijk voorafgaand aan die indiening verblijfplaats had, komt de Nederlandse rechter rechtsmacht toe om te oordelen over het verzoek tot echtscheiding. Op grond van artikel 10:56 BW is Nederlands recht op het verzoek tot echtscheiding van toepassing.

De vrouw heeft gesteld dat partijen zijn gehuwd in 2013 te Eritrea. De vrouw heeft een kopie van een huwelijksakte overgelegd, maar geen gewaarmerkt en authentiek afschrift van de huwelijksakte dat niet ouder is dan drie maanden. Verder heeft de vrouw de rapporten van eerste en nader gehoor bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) overgelegd. Op grond van artikel 10:31 BW dient de rechtbank te beoordelen of het door de vrouw gestelde in Eritrea gesloten huwelijk van de vrouw en de man in Nederland erkend kan worden. Het uitgangspunt is dat een buiten Nederland gesloten huwelijk in Nederland wordt erkend, wanneer het volgens het recht van de staat waar de huwelijksvoltrekking plaatsvond rechtsgeldig is of nadien rechtsgeldig is geworden (artikel 10:31 lid 1 BW). Het vierde lid van artikel 10:31 BW bevat een vermoeden van rechtsgeldigheid, inhoudende dat een huwelijk wordt vermoed rechtsgeldig te zijn indien een verklaring hierover is afgegeven door een bevoegde autoriteit.

In Eritrea kent men een burgerlijk, een religieus en een traditioneel huwelijk (artikel 519-521 van het Eritrees Burgerlijk Wetboek, hierna: EBW). Deze huwelijken zijn wettelijk gelijk aan elkaar en hebben derhalve dezelfde rechtsgevolgen (artikel 556 EBW). De minimumleeftijd voor een man en een vrouw om te kunnen trouwen is 18 jaar. Een religieus huwelijk komt tot stand volgens de godsdienstige handelingen die bij zo'n huwelijk zijn voorgeschreven (artikel 520 jo. 545 EBW). Het huwelijkscontract wordt schriftelijk, in aanwezigheid van vier getuigen opgesteld (twee getuigen voor iedere partij). Alle huwelijken, op welke wijze ook gesloten, moeten worden geregistreerd (artikel 113 EBW). De plicht om het huwelijk in te schrijven ligt bij de ambtenaar die het huwelijk gesloten heeft en de echtgenoten met hun getuigen (artikel

114 EBW).

De rechtbank neemt op grond van de door de vrouw overgelegde 'certificate of marriage' en de rapporten van eerste en nader gehoor van de IND aan dat er sprake is van een tussen de man en de vrouw rechtsgeldig gesloten huwelijk in Eritrea in 2013, welk huwelijk ook in Nederland dient te worden erkend.

Het verzoek tot echtscheiding is nadat de rechtbank heeft vastgesteld dat de vrouw voldoende heeft gemotiveerd dat het voor haar op dit moment redelijkerwijs niet mogelijk is een ouderschapsplan over te leggen, als niet weersproken en op de wet gegrond, toegewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 08-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:9842

Zaaknummer: C/09/588044 / FA RK 20-611

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Burgerlijke stand. Aanvulling en verbetering van de geboorteakte op verzoek van de officier van justitie. Rechtsgeldig buitenlands huwelijk tussen de ouders. In geboorteakte van kind zijn geen vadergegevens opgenomen terwijl de ouders ten tijde van de geboorte van het kind waren gehuwd.

Op grond van artikel 1:24 lid 1 BW kan aanvulling van een register van de burgerlijke stand met een daarin ontbrekende akte of latere vermelding, doorhaling van een daarin ten onrechte voorkomende akte of latere vermelding, of verbetering van een daarin voorkomende akte of latere vermelding die onvolledig is of een misslag bevat, op verzoek van belanghebbenden of van het openbaar ministerie worden gelast door de rechtbank. De ambtenaar heeft de officier van justitie verzocht om het verzoek tot verbetering van de geboorteakte bij de rechtbank in te dienen. Door de ambtenaar is aangevoerd dat in de geboorteakte ten onrechte geen vadergegevens zijn opgenomen. De ouders waren ten tijde van de geboorte gehuwd. De ambtenaar heeft verzocht de geboorteakte aan te vullen met de vadergegevens en de geslachtsnaam van het kind te verbeteren.

Bij de beoordeling van de vraag of de minderjarige in familierechtelijke betrekkingen tot de man is komen staan, rijst de voorvraag of het tussen de moeder en de man gesloten huwelijk in Nederland moet worden erkend. Blijkens een overgelegde kopie van de Marokkaanse huwelijksakte met vertaling zijn de man en de moeder met elkaar gehuwd in 2018 te Marokko. De rechtbank is van oordeel dat het huwelijk van partijen als rechtsgeldig moet worden aangemerkt en daarom op grond van artikel 10:31 BW in Nederland moet worden erkend.

Volgens artikel 10:92 lid 1 BW wordt de vraag of een kind door geboorte in familierechtelijke betrekkingen komt te staan tot de vrouw uit wie het is geboren en de met haar gehuwde of gehuwd geweest zijnde persoon, bepaald door: 1) het recht van de staat van de gemeenschappelijke nationaliteit van de vrouw en die persoon of, indien dit ontbreekt, 2) het recht van de staat waar de vrouw en die persoon elk hun gewone verblijfplaats hebben, of indien ook dit ontbreekt, 3) het recht van de staat van de gewone verblijfplaats van het kind.

Vast staat dat de man ten tijde van de geboorte van de minderjarige in ieder geval de

Nederlandse nationaliteit had en dat de moeder de Marokkaanse nationaliteit had. De man is geboren in Marokko, zodat de rechtbank het niet onaannemelijk acht, dat hij naast de Nederlandse nationaliteit ook de Marokkaanse nationaliteit heeft. In dat geval hebben de moeder en de man de Marokkaanse nationaliteit als gemeenschappelijke nationaliteit en wordt de vraag of de minderjarige door geboorte in familierechtelijke betrekkingen is komen te staan tot de man, bepaald door Marokkaans recht. Vast staat dat de moeder ten tijde van de geboorte van de minderjarige was gehuwd met de man, zodat de minderjarige op grond van Marokkaans recht met zijn geboorte van rechtswege in familierechtelijke betrekkingen tot de man is komen te staan. Indien de man niet tevens de Marokkaanse nationaliteit heeft, dan hebben de moeder en de man geen gemeenschappelijke nationaliteit. De vraag of de minderjarige door geboorte in familierechtelijke betrekkingen is komen te staan tot de man, wordt dan bepaald door Nederlands recht, nu de vrouw en de man hun gewone verblijfplaats in Nederland hadden ten tijde van de geboorte van de minderjarige.

Vast staat dat de moeder ten tijde van de geboorte van de minderjarige was gehuwd met de man, zodat de man op grond van artikel 1:199 onder a BW als juridisch vader aangemerkt dient te worden. Nu de man zowel naar Marokkaans recht als naar Nederlands recht moet worden aangemerkt als juridisch vader van de minderjarige, ziet de rechtbank af van nadere vragen over de nationaliteit van de man en zal de rechtbank thans beslissen.

Gelet op het voorgaande zijn in de geboorteakte van de minderjarige ten onrechte niet de gegevens van de man opgenomen. De rechtbank is dan ook van oordeel dat de geboorteakte dient te worden verbeterd en aangevuld conform het verzoek van de ambtenaar.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 06-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:9897

Zaaknummer: C/09/587364 / FA RK 20-257

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Grievend gedrag. Het gedurende een lange periode klagen en grieven over de vrouw bij haar werkgever brengt met zich dat het onaanvaardbaar is dat de man naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid een bijdrage van de vrouw in zijn levensonderhoud kan verlangen.

De man heeft verzocht om een bijdrage in zijn levensonderhoud van de vrouw.

De vrouw heeft zich hiertegen verweerd en onder andere verzocht om op grond van het grievende gedrag van de man de hoogte van de bijdrage te matigen tot € 1 per maand.

De rechtbank oordeelt als volgt.

Het debat tussen partijen spitst zich in dit verband toe op gedragingen van de man in de richting van de werkgever van de vrouw. De vrouw en haar nieuwe partner zijn werkzaam bij een bank. Door klachten van de man over de vrouw is zij betrokken geraakt in een ingrijpend integriteitsonderzoek en is zij ook gedurende een jaar overgeplaatst naar een andere vestiging buiten de regio. Bij het onderzoek is de vrouw onder meer aangezegd dat zij in verband met het onderzoek wordt ondervraagd in verband met een onderzoek naar specifieke aantijgingen van de man en dat het onderzoek deel kan uitmaken van een disciplinair proces, een tuchtrechtelijke procedure en/of een strafrechtelijk onderzoek. De man heeft bovendien ook derden, waaronder collega's van de vrouw, betrokken in zijn grieven en klachten over de vrouw. Die grieven en klachten van de man hebben geleid tot het integriteitsonderzoek.

In het algemeen geldt dat het géén betoog behoeft dat een dergelijk integriteitsonderzoek belastend is en een diffamerend karakter heeft, ook als uiteindelijk blijkt dat er niets is dat reden geeft om aan de integriteit van een werknemer te twijfelen. Het onderzoek wordt immers verricht in opdracht van de werkgever en de relatie met de werknemer wordt er negatief door beïnvloed.

In deze concrete zaak is dat niet anders. De vrouw ervaart dat door het gedrag van de man en de door hem bij voortduring geuite klachten, en het door hem uitgelokte

integriteitsonderzoek, haar loopbaan bij de bank onomkeerbaar is beschadigd en zij legt een door de man niet weersproken oorzakelijk verband tussen misgelopen loopbaanmogelijkheden (het vergeefs solliciteren op een geschikte vacature) en een overplaatsing, met de klachten die de man over haar heeft geuit en het integriteitsonderzoek dat hij daarmee heeft uitgelokt.

Het is daarom de vraag waarom de man zijn ongenoegen over de vrouw heeft geuit in de richting van haar werkgever en of de man in redelijkheid zodanige uitlatingen kon doen waarvan voorzienbaar is dat die ernstige gevolgen kunnen hebben voor haar loopbaan.

Uit de stukken blijken geen feiten of omstandigheden die dat kunnen rechtvaardigen.

De rechtbank vindt dat de man zich in de gegeven omstandigheden had behoren te onthouden van het uiten van verdachtmakingen in de richting van de werkgever van de vrouw, gelet op de grote kans dat haar dat schade zou berokkenen, afgezet tegen het belang dat met het klagen over de vrouw werd gediend.

Voor de rechtbank is hierbij een gezichtspunt dat wat de man heeft gedaan niet zonder meer kan worden beschouwd tegen de achtergrond van de echtscheiding en het geschil tussen partijen over de wijze waarop de gevolgen daarvan kunnen worden geregeld. De man heeft ook niet in een opwelling gehandeld. Hij heeft in een lange periode van tijd – jarenlang – alles op alles gezet om de vrouw bij haar werkgever in diskrediet te brengen.

Het gedrag van de man heeft de vrouw, zoals zij tijdens mondelinge behandeling heeft toegelicht, erg belast en haar loopbaan beschadigd.

De rechtbank vindt dat, hoewel terughoudendheid bij een dergelijk oordeel geboden is, het gedrag van de man met zich brengt dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is om van de vrouw een bijdrage in het levensonderhoud te verlangen. Hierop stuit het verzoek van de man dan ook af. De rechtbank zal het verzoek van de man afwijzen.

In het dictum wijst de rechtbank alle verzoeken af. *(De vraag rijst waarom het tegenverzoek van de vrouw niet wordt toegewezen, SW.)*

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 20-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:3675

Zaaknummer: 197437

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beëindiging van het gezamenlijke ouderlijk gezag, gezag eenhoofdig bij moeder. De vader geeft sinds de echtscheiding in 2015 geen enkele invulling aan het ouderlijk gezag en is onbereikbaar voor de moeder en de minderjarige.

De vrouw verzoekt te bepalen dat het gezag over de minderjarige alleen aan haar toekomt.

De man voert hiertegen gemotiveerd verweer.

De rechtbank overweegt als volgt. Voor gezamenlijk gezag is vereist dat de ouders in feite in staat zijn tot een behoorlijke gezamenlijke gezagsuitoefening en dat zij beslissingen van enig belang over hun kind in gezamenlijk overleg kunnen nemen, althans in staat zijn vooraf afspraken te maken over aangelegenheden die zich rond het kind kunnen voordoen. Het ontbreken van een goede communicatie brengt niet zonder meer mee dat in het belang van het kind het ouderlijk gezag aan één van de ouders moet worden toegekend. Niettemin kan worden beslist dat het eenhoofdig gezag aan één van de ouders wordt toegewezen, onder meer indien de communicatie tussen hen zo slecht is dat het kind klem of verloren dreigt te raken en dat niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zal komen, alsook indien gedurende langere tijd geen invulling is gegeven aan het ouderlijk gezag op grond van omstandigheden die aan die ouder te wijten zijn.

De rechtbank is op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van oordeel dat aan het criterium van artikel 1:251a lid 1 BW is voldaan. Bij dit oordeel neemt de rechtbank in aanmerking dat onweersproken vaststaat dat de man al langere tijd geen enkele invulling geeft aan het ouderlijk gezag. Hoewel namens de man ter zitting wordt bepleit dat dit geen reden mag zijn om de vrouw alleen te belasten met het ouderlijk gezag over de minderjarige, gaat de rechtbank aan deze stelling voorbij.

Om daadwerkelijk invulling te kunnen geven aan de bevoegdheden en taken uit artikel 1:247 BW, dient naar het oordeel van de rechtbank een ouder met gezag in enige mate betrokken te zijn in het leven van het kind, bekend te zijn met haar ontwikkeling en te weten wat er in haar omgaat en in haar leven speelt. Naar het oordeel van de rechtbank ontbreekt in het

onderhavige geval de minimaal noodzakelijke basis voor de uitoefening van het gezamenlijk gezag. De man heeft enkele maanden na de echtscheiding (2015) het contact met de vrouw, de minderjarige en zijn andere twee (inmiddels meerderjarige) kinderen op eigen initiatief nagenoeg verbroken. In eerste instantie lukte het de vrouw nog om via de oudste zoon van partijen of via het netwerk van de man met de man in contact te komen, maar op enig moment kon de oudste zoon van partijen ook geen contact meer krijgen met de man. Vanaf de echtscheiding in 2015 heeft de man de minderjarige hooguit vijfmaal opgehaald voor omgang. De nog jonge minderjarige kent haar vader nauwelijks. De communicatie die er is (bijvoorbeeld aangaande het paspoort of formulieren reizen met de minderjarige naar het buitenland) verloopt via advocaten. Dat de man intussen verhuisd is, was niet bekend gemaakt aan de moeder. De rechtbank gaat voorbij aan het verweer namens de man dat partijen nog geen mediation hebben betracht om de communicatie te verbeteren. Bij de vrouw is hier na al die jaren op dit moment geen enkele ruimte voor. Partijen zijn ruim vijf jaar uit elkaar en de man heeft zich in de afgelopen vijf jaar op geen enkele manier betrokken getoond bij de kinderen van partijen. De rechtbank overweegt dat op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting de verwachting niet bestaat dat de man binnen afzienbare termijn wel invulling zal gaan geven aan het gezamenlijk gezag. Evenmin is de rechtbank gebleken dat de ouders in de toekomst in staat zullen zijn om op enigerlei wijze met elkaar te communiceren.

Op basis hiervan is de rechtbank van oordeel dat wijziging van het gezag anderszins in het belang van de minderjarige noodzakelijk is. De rechtbank acht het voor de minderjarige van belang dat voor haar duidelijk is dat de beslissingen over haar in de toekomst alleen worden genomen door de vrouw zonder ruis en zonder onrust, zoals ook door de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) tijdens de mondelinge behandeling is aangegeven. De rechtbank zal dan ook het gezamenlijke gezag van de ouders beëindigen en bepalen dat voortaan alleen aan de vrouw het gezag over de minderjarige toekomt.

De rechtbank acht het wel in het belang van (de ontwikkeling van) de minderjarige dat zij in staat wordt gesteld om zich een beeld van haar vader te vormen en contact met hem te hebben. Daarbij vindt de rechtbank, met de Raad, dat indien de man, zoals ter zitting namens hem is bepleit, wenst het contact tussen hem en de minderjarige te herstellen hij hiertoe zelf actief actie moet ondernemen.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 22-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2020:9516

Zaaknummer: C/10/592068 / FA RK 20-1216

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beëindiging van het gezamenlijke ouderlijk gezag, gezag eenhoofdig bij moeder op informeel verzoek van de 16-jarige minderjarige.

Het informele verzoek van de minderjarige tot beëindiging van het gezag van haar vader heeft ertoe geleid dat de kinderrechter een bijzondere curator heeft benoemd om over het verzoek te rapporteren. De bijzondere curator acht het in het belang van de minderjarige dat haar moeder alleen wordt belast met het ouderlijk gezag, omdat zij klem en verloren is geraakt tussen haar ouders. Er is geen contact tussen de minderjarige en de vader, of tussen de ouders onderling, zodat de moeder nu feitelijk alleen het gezag uitoefent. De bijzondere curator is van oordeel dat het voor de minderjarige schadelijk is als het ouderlijk gezag van haar vader voortduurt, omdat dit haar positieve ontwikkeling naar volwassenheid in de weg staat. Het zou gunstig voor haar ontwikkeling zijn wanneer het gezag van de vader wordt beëindigd.

Bij de zitting is met bijzondere toestemming de minderjarige zelf aanwezig. Zij ziet in het beëindigen van het gezag van haar vader de mogelijkheid om met een schone lei te beginnen en een meer gelijkwaardige relatie met hem te hebben.

De vader verzet zich tegen de beëindiging van zijn gezag. Hij is een stabiele vader. Alle strafrechtelijke onderzoeken over het vermeende seksueel misbruik van de minderjarige en haar broer zijn geseponeerd. Hij acht het risico aanzienlijk dat de afstand van hem en zijn familie tot de minderjarige nog groter wordt.

De moeder is het eens met de bijzondere curator.

De kinderrechter overweegt als volgt. Bij de te maken afwegingen heeft de kinderrechter, overeenkomstig de wettelijke regeling, het belang van de minderjarige centraal gesteld. Artikel 1:247 BW bepaalt dat het ouderlijk gezag de plicht en het recht van de ouder omvat zijn minderjarige kind te verzorgen en op te voeden. In deze procedure staat dit niet ter discussie, en betreft het slechts het emotioneel belang van de minderjarige. Zij is immers van mening dat de problemen in haar leven hun oorzaak hebben bij haar vader, en zijn verergerd door de manier waarop ermee (ook door de hulpverlening) is omgegaan. Door het gezag bij hem weg te halen, hoopt zij met een schone lei en op gelijk niveau met haar vader, een nieuw begin te kunnen maken. Vanuit de minderjarige bezien is dit een begrijpelijk standpunt.

De kinderrechter ziet echter ook het belang van de vader en zijn familie om het laatste restje binding met de minderjarige te behouden. Dit geldt naar het oordeel van de kinderrechter temeer omdat de vader steeds heeft laten zien dat hij geen druk op de minderjarige heeft willen uitoefenen en haar niet heeft willen dwarszitten. Hij heeft integendeel telkens naar aanleiding van haar wensen contactmomenten afgestaan, met als gevolg dat hij haar nu niet meer ziet en slechts zeer weinig contact met haar heeft. Ter zitting heeft de vader daarnaast als voorbeeld genoemd dat hij recent aan de moeder heeft gevraagd of hij bij de eindejaarsuitvoering van de minderjarige aanwezig mocht zijn. Toen de moeder aangaf dat hij niet welkom was, heeft hij hierover geen contact gehad met de minderjarige, om haar niet onder druk te zetten. Hoewel mogelijk is dat zij daardoor denkt dat de vader niet in haar geïnteresseerd is, ziet de kinderrechter dit als een voorbeeld dat de vader zijn best doet telkens vanuit het belang van zijn dochter te handelen.

Daarnaast heeft de kinderrechter meegewogen dat een beëindiging van het gezag, door de minderjarige, haar moeder en derden ten onrechte gezien zou kunnen worden als een bevestiging dat de vader zich heeft schuldig gemaakt aan het seksueel misbruik. Naar het oordeel van de kinderrechter dient dit te worden voorkomen.

Voorts is de kinderrechter van oordeel dat de conclusie van de bijzondere curator dat geen sprake is van ouderverstoting, slechts zeer beperkt gemotiveerd is, zodat op basis van haar onderzoek niet kan worden vastgesteld dat dit niet aan de orde is.

Echter, tegelijk kan worden geconstateerd dat het hier gaat om een zeer gekwetst en beschadigd jong meisje dat eindelijk in staat is, naar haar idee, het heft in eigen hand te nemen. Zij is 16 jaar, en heeft haar leven voor zich. Zij wil dit, eindelijk, zelf vormgeven en daarbij zoveel mogelijk op haar eigen benen staan. Op dit moment is daarvoor nodig dat zoveel mogelijk ballast bij haar wordt weggehaald en dat betekent dat, hoe onrechtvaardig dit ook in de ogen van de vader zal zijn, het gezag bij hem zal worden weggehaald. De minderjarige die een lange weg gegaan is, zal alleen op deze manier een nieuwe start kunnen maken.

Tot slot overweegt de kinderrechter dat zij begrijpt hoe hard deze beslissing bij de vader, zijn gezin en zijn familie zal aankomen. Zij hecht eraan opnieuw te benadrukken dat deze beslissing niet voortkomt uit de eerdere verdenkingen van misbruik, maar gevormd wordt door de overtuiging dat het belang van de minderjarige gediend is bij de beslissing het gezag bij haar vader weg te halen, in de hoop dat de minderjarige op deze manier het verleden beter achter zich kan laten. De kinderrechter gunt het zowel de minderjarige als de vader zeer dat hun relatie zich normaliseert en dat zij in de toekomst beter contact met elkaar zullen hebben.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 28-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:8795

Zaaknummer: C/15/305321 / FA RK 20-3753

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. De rechtbank heeft bepaald dat de moeder, bij wie de beide kinderen hun hoofdverblijf hebben, aan de vader kinderalimentatie moet betalen. Het hof vernietigt deze beslissing en oordeelt dat er geen sprake is van een als uitzonderlijk te beschouwen situatie waarin de ouder bij wie de kinderen het hoofdverblijf hebben aan de andere ouder kinderalimentatie moet gaan betalen.

De man is in hoger beroep gekomen van de beslissing van de rechtbank omtrent de kinderalimentatie. Hij vindt dat de rechtbank aan de vrouw een hogere kinderalimentatie had moeten opleggen. De vrouw heeft incidenteel appel ingesteld. Zij is van mening dat zij geen kinderalimentatie aan de man hoeft te betalen.

Het hof begrijpt dat de vrouw grieft tegen de beslissing van de rechtbank dat zij, terwijl de kinderen bij haar het hoofdverblijf hebben en zij alle verblijfsoverstijgende kosten en een groot deel van de verblijfskosten voor de kinderen draagt, aan de man kinderalimentatie moet betalen.

Het hof overweegt hierover het volgende: doorgaans wordt kinderalimentatie betaald aan de ouder bij wie de kinderen hoofdverblijf hebben. Daarbij is uitgangspunt dat de ouder waarbij het kind hoofdverblijf heeft alle verblijfsoverstijgende kosten en de verblijfskosten van het kind bij deze ouder betaalt en dat de andere ouder de kosten die samenhangen met het verblijf bij die ouder, de zogenaamde zorgkosten, voor zijn rekening neemt. Deze zorgkosten worden bij berekening van kinderalimentatie afgeleid van de behoefte van de kinderen, welke behoefte weer is afgeleid van de welstand waarin partijen eerder als gezin leefden. In bijzondere omstandigheden kan er wel sprake zijn van het opleggen van alimentatie voor een kind aan degene bij wie het kind niet het hoofdverblijf heeft. Die omstandigheden zijn het bestaan van een ruime omgangsregeling met de andere ouder, een hoge draagkracht bij de verzorgende ouder en een lage draagkracht bij de niet-verzorgende ouder en de vraag in hoeverre de ouders in de totale behoefte van de kinderen kunnen voorzien. Afhankelijk van die omstandigheden kan er in bijzondere omstandigheden aanleiding zijn om de verzorgende ouder te laten bijdragen in de zorgkosten van de andere ouder. Het is niet de bedoeling dat

een alimentatieplicht voor de ouder bij wie de kinderen het hoofdverblijf hebben enkel leidt tot een inkomensoverheveling van die ouder naar de andere ouder.

Hier is sprake van een ruime omgangsregeling. Wat de behoefte van de kinderen en wat de draagkracht van de ouders is, is onderwerp van geschil. Het hof zal daarom na de beslissingen over de behoefte en de draagkracht van de ouders beoordelen of de vrouw verplicht is om aan de man kinderalimentatie te betalen.

Het hof bepaalt vervolgens de behoefte van de kinderen, de zorgkorting en de draagkracht van beide partijen.

Op grond van deze gegevens concludeert het hof dat ook al is dit niet precies vast te stellen er in elk geval sprake is van een hoog inkomen van de vrouw en een aanzienlijk lager inkomen van de man. Nu de draagkracht van de man voor zover blijkt uit de voorhanden gegevens vanaf 1 november 2017 € 316 per maand was, kon hij echter vrijwel volledig voorzien in de kosten die hij maakte voor de kinderen tijdens hun verblijf bij hem. Vanaf juli 2020 kreeg hij daarnaast, doordat de huwelijkse schuld was afgelost, zoveel extra financiële ruimte dat hij inmiddels volledig kan voorzien in die kosten.

Daarom ziet het hof geen aanleiding om de situatie van partijen als een uitzonderlijke situatie te beschouwen waarin de ouder bij wie de kinderen het hoofdverblijf hebben aan de andere ouder een bedrag aan kinderalimentatie op te leggen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 24-09-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:8424

Zaaknummer: 200.258.451/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Behoeftte: bij bepaling van het welstandsniveau tijdens het huwelijk wordt rekening gehouden met de aflossing van schulden. Draagkracht: de man is gestopt met het werken in nachtdiensten. De inkomensvermindering als gevolg daarvan is niet verwijtbaar.

Partijen zijn begin 2013 gehuwd en begin 2020 gescheiden. De rechtbank heeft de partneralimentatie bepaald op € 160 per maand. De vrouw is hiervan in hoger beroep gekomen. De vrouw stelt in hoger beroep zowel haar behoefte als de draagkracht van de man aan de orde.

Behoeftte en behoefteigheid

Tussen partijen is in geschil of voor het vaststellen van de huwelijksgereleerde behoefte van de vrouw dient te worden uitgegaan van de hofnorm, inhoudende dat de huwelijksgereleerde behoefte van de alimentatiegerechtigde gelijkgesteld wordt aan 60% van het nettogezinsinkomen ten tijde van het uiteengaan. Bij een zuivere toepassing daarvan wordt met het aflossen op schulden geen rekening gehouden.

De man wenst dat bij toepassing van de hofnorm wel rekening wordt gehouden met de schulden die hij tijdens het huwelijk afloste. Er was sprake van voorhuwelijkse schulden. In de visie van de man drukt de aflossing van de voorhuwelijkse schulden het besteedbaar inkomen van partijen. De vrouw wenst dat bij het berekenen van de huwelijksgereleerde behoefte geen rekening wordt gehouden met de aflossing van de schulden.

Naar het oordeel van het hof heeft het aflossen van (voorhuwelijkse) schulden invloed op het welstandsniveau van partijen tijdens het huwelijk. Aflossen van schulden raakt direct de levensstandaard van partijen. Als bijvoorbeeld € 500 per maand wordt aangewend voor aflossing van schulden kan van dat bedrag niet op vakantie worden gegaan. Nu partijen fundamenteel van mening verschillen over de wijze waarop de hofnorm moet worden toegepast, zal het hof in de onderhavige zaak aansluiting zoeken bij de door de Hoge Raad ontwikkelde methodiek op basis waarvan de huwelijksgereleerde behoefte moet worden

vastgesteld. Het hof verwijst hier naar Hoge Raad 19 december 2003, ECLI:NL:HR:2003:AM2379. Bij de bepaling van de behoefte van de alimentatiegerechtigde zal de rechter in aanmerking moeten nemen de inkomsten van beide partijen tijdens de laatste jaren van het huwelijk waarin zij een gemeenschappelijke huishouding voerden. Daarnaast zal hij een globaal inzicht moeten hebben in het uitgavenpatroon in dezelfde periode om daaruit te kunnen afleiden in welke welstand partijen hebben geleefd. Voorts is relevant hetgeen de alimentatiegerechtigde stelt concreet nodig te hebben.

Het hof bepaalt de behoefte aan de hand van een overzicht dat de vrouw ter zitting concreet heeft ingevuld. Voorts bepaalt het hof dat, gelet op de overgelegde medische gegevens, van de vrouw niet kan worden gevergd dat zij op dit moment meer werkt dan 24 uur per week.

Draagkracht

De vraag die aan het hof voorligt is of de inkomensvermindering van de man bij de bepaling van zijn draagkracht voor de partneralimentatie buiten beschouwing moet worden gelaten. Bij de beantwoording van die vraag zal in het bijzonder moeten worden gezien of sprake is van 'verwijtbaar inkomensverlies', in die zin dat de man zich uit hoofde van zijn verhouding tot de vrouw met het oog op haar belangen had behoren te onthouden van de gedragingen die tot de inkomensvermindering hebben geleid. Bij een bevestigende beantwoording van deze vraag kan die inkomensvermindering ten dele of zelfs geheel buiten beschouwing worden gelaten.

Het hof overweegt als volgt. Bij de mondelinge behandeling in hoger beroep heeft de man meegedeeld dat toen hij in het WSNP-traject zat, hij veel heeft overgewerkt en dat de extra inkomsten die hij daarmee genereerde aan zijn schuldeisers zijn uitgekeerd. Hij kwam weliswaar niet in aanmerking voor het versnelde WSNP-traject, maar hij wilde laten zien dat hij gemotiveerd was de schulden af te lossen. Het hof begrijpt dat de man vanwege de weerslag die het werken in ploegendiensten op zijn gezondheid en welzijn had uiteindelijk, na afronding van het WSNP-traject, voor een baan met alleen dagdiensten heeft gekozen. Het hof is van oordeel dat de man met het vorenstaande, in aanmerking genomen zijn onderhoudsverplichting jegens de vrouw, zijn keuze voldoende heeft onderbouwd. Daarbij neemt het hof tevens in aanmerking dat algemeen bekend is dat het werken in nachtdiensten tot lichamelijke klachten kan leiden. Onder de door de man geschetste omstandigheden acht het hof de keuze van de man naar maatschappelijke normen in dit geval dan ook aanvaardbaar. Het hof is aldus van oordeel dat sprake is van inkomensverlies dat de man niet verweten kan worden.

Het hof berekent de partneralimentatie op een bedrag van € 83 per maand. Nu door de man evenwel geen incidenteel hoger beroep tegen de bestreden beschikking is ingesteld waarbij

grieven tegen de hoogte van de in de bestreden beschikking vastgestelde partneralimentatie zijn gericht, dient de door de rechtbank vastgestelde alimentatie te worden bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 14-10-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:1971

Zaaknummer: 200.274.455

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Partneralimentatie. Doorbreking niet-wijzigingsbeding. Partneralimentatie wordt op nihil gesteld door de rechtbank wegens het ontbreken van draagkracht.

Partijen zijn van 1997 tot 2014 met elkaar gehuwd geweest. Uit het huwelijk zijn twee kinderen geboren in 1999 en 2002. Zij hebben een echtscheidingsconvenant gesloten. Daarin is opgenomen dat de vrouw een alimentatie van de man zal ontvangen van € 1.395,26 bruto per maand. Verder zullen de bonussen, als die worden uitgekeerd, verrekend worden. Verder is in het convenant opgenomen dat het omtrent de partneralimentatie bepaalde *‘niet bij rechterlijke uitspraak worden gewijzigd op grond van een wijziging van de omstandigheden, behoudens in geval van een zo ingrijpende wijziging van omstandigheden, dat de partij die de wijziging verzoekt naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer aan het niet-wijzigingsbeding mag worden gehouden, zoals in artikel 1:159 lid 3 BW is bepaald. Partijen verstaan daaronder:*

- het geval dat de vrouw veel lagere woonlasten heeft dan de bij de bovenstaande berekening begrote kosten van € 1.000,-, omdat de vrouw dan mogelijk meer ruimte heeft dan de man (c.q. “onder de streep” meer overheeft).

Indien zulks zich voordoet zullen partijen eerst met elkaar bespreken of zij tot aanpassing van de bijdrage zullen overgaan.’

De man stelt dat er sprake is van een situatie die maakt dat hij naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer aan het niet-wijzigingsbeding uit het convenant mag worden gehouden. Er is sprake van een drastische terugval in zijn inkomen doordat hij is ontslagen. De man was sinds 1 september 1978 in dienst bij [bedrijf] als operationeel manager [functie], maar in oktober 2018 heeft zijn werkgever aangegeven geen vertrouwen meer in hem te hebben. Het dienstverband van de man is formeel beëindigd per 1 juni 2019. De man is nu 61 jaar en heeft alleen een havodiploma. Hij heeft na zijn ontslag een intensief outplacementtraject doorlopen bij een gerenommeerd coachings- en outplacementbureau en heeft vervolgens talloze keren gesolliciteerd, maar is tot op heden telkens afgewezen.

De vrouw verweert zich. De man moet gehouden worden aan het niet-wijzigingsbeding. Hij heeft een ontbindingsvergoeding van € 243.750 ontvangen en verder een erfenis. In de vijf jaren die resteren tot zijn pensioen kan hij zijn inkomen aanvullen.

De rechtbank stelt voor op dat een niet-wijzigingsbeding alleen doorbroken kan worden als sprake is van een zo ingrijpende wijziging van omstandigheden dat degene die om wijziging verzoekt naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer aan het beding mag worden gehouden. In dat geval kan het beding door de rechter terzijde worden geschoven. Er moet dan sprake zijn van een volkomen wanverhouding tussen wat partijen bij het sluiten van het convenant voor ogen stond en wat zich in werkelijkheid heeft voorgedaan, en wel zo dat het in hoge mate onbillijk zou zijn als de ene partij de andere partij aan het beding zou houden. Omdat wijziging slechts in uitzonderingsgevallen mogelijk is, worden zowel aan de stelplicht van degene die om wijziging verzoekt als aan de motivering van de rechter zware eisen gesteld.

Tegen deze achtergrond heeft de rechtbank partijen ter zitting gevraagd naar wat hen bij het sluiten van het convenant in 2014 voor ogen stond. De man heeft hierop geantwoord dat partijen met hun afspraken hebben beoogd 'onder de streep' hetzelfde over te houden. Dit volgt uit de letterlijke tekst van het convenant ('onder de streep meer over heeft') en uit het feit dat de man jarenlang meer partneralimentatie heeft betaald dan waartoe een alimentatierechter al rekenend zou zijn gekomen – de partneralimentatie die partijen destijds afspraken was immers hoger dan de behoefte van de vrouw van € 1.187,13 bruto per maand. Dat het 'onder de streep evenveel overhouden' destijds de bedoeling van partijen was, volgt overigens ook uit het feit dat partijen afspraken (eventuele) toekomstige bonussen te blijven delen, aldus de man.

De vrouw heeft op deze zelfde vraag tijdens de zitting aangegeven dat het doel van partijen was dat zij zich niet 'voor elk wissewasje' tot de rechter zouden hoeven wenden. De vrouw wenste rust en (financiële) zekerheid.

De rechtbank oordeelt over de doorbreking van het niet-wijzigingsbeding als volgt. De rechtbank begrijpt goed dat de vrouw rust en (financiële) zekerheid wenste, en dat een niet-wijzigingsbeding bij uitstek geschikt is om dit te realiseren. Dit neemt echter niet weg dat het ontslag van de man na 41 jaar uit een goed betaalde functie, bij het sluiten van het convenant niet voorzienbaar was en ook niet als 'wisewasje' kan worden gekwalificeerd. Daarbij weegt de rechtbank mee dat partijen overeengekomen zijn dat een reductie van de woonlasten van de vrouw naar 'veel lagere woonlasten dan € 1.000,- per maand' al voldoende reden zou kunnen zijn om de overeengekomen partneralimentatie te herzien.

Bovendien zal het drastische inkomensverlies van de man – dat, zolang hij WW geniet, ruim € 5.000 bruto per maand bedraagt – ertoe leiden dat partijen bij instandhouding van het niet-wijzigingsbeding onder de streep niet meer hetzelfde inkomen overhouden, waardoor ook aan de door de man geschetste partijbedoelingen niet meer wordt voldaan.

Verder is de rechtbank van oordeel dat de man heeft voldaan aan de zware stelplicht en bewijslast die op hem rusten. De man heeft aangetoond dat zijn dienstverband, na 41 jaar bij dezelfde werkgever te hebben gewerkt, is beëindigd. De man heeft ook laten zien dat hij heeft deelgenomen aan een re-integratietraject en dat hij op diverse plekken heeft gesolliciteerd, maar dat hij tot op heden nog geen nieuwe baan heeft gevonden.

De rechtbank is verder gebleken dat de man alleen een havo-opleiding heeft afgerond. Hij heeft vervolgens jarenlang een hoge functie uitgeoefend met een daarbij passend inkomen. De man is inmiddels 61 jaar, heeft na het afronden van de havo geen (academische) vervolg- of (hoger) beroepsopleiding afgerond en heeft meer dan veertig jaar op één plek specialistisch werk gedaan. De rechtbank verwacht gelet op dit samenstel van factoren niet dat de man vóór zijn pensioengerechtigde leeftijd nog werk zal vinden (in loondienst of als zzp'er) waarbij hij zijn oorspronkelijke inkomen weer kan gaan verwerven, of een inkomen dat daarbij in de buurt komt.

De man heeft weliswaar een ontbindingsvergoeding ontvangen, maar, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen over het perspectief van de man op de arbeidsmarkt, is de rechtbank van oordeel dat deze ontbindingsvergoeding moet worden 'uitgesmeerd' over de periode totdat de man de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

Verder is de rechtbank van oordeel dat de erfenis van € 160.000 die de man heeft ontvangen, buiten beschouwing moet worden gelaten, aangezien deze tot uitkering is gekomen ruimschoots na de ontbinding van het huwelijk van partijen. Daar komt bij dat deze erfenis deels ten goede is gekomen aan de kinderen van partijen.

De man ontvangt nu een WW-uitkering van € 3.091,24 bruto per maand, terwijl hij voorheen een inkomen van € 8.312,46 bruto per maand ontving. De rechtbank acht een dergelijke inkomensachteruitgang, óók als rekening wordt gehouden met de ontbindingsvergoeding en een op den duur lagere (of afwezige) bijdrage voor de kinderen, een zeer ingrijpende wijziging van omstandigheden.

De rechtbank is gelet op het voorgaande van oordeel dat er sprake is van een volkomen wanverhouding tussen wat partijen bij het sluiten van het convenant voor ogen stond en wat zich in werkelijkheid heeft afgespeeld. Dit brengt naar het oordeel van de rechtbank mee dat de werkloosheid van de man, gezien de aanzienlijke inkomensachteruitgang die daarmee

gepaard is gegaan, een zo ingrijpende wijziging van omstandigheden oplevert dat de man naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer aan het niet-wijzigingsbeding kan worden gehouden. De rechtbank zal de man daarom ontvankelijk verklaren in zijn verzoek en de draagkracht van de man (her)berekenen. Na herberekening stelt de rechtbank de partneralimentatie vast op nihil.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 15-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:10366

Zaaknummer: C/09/575330 / FA RK 19-4486

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot echtscheiding niet-ontvankelijk, omdat het Eritrese kindhuwelijk niet rechtsgeldig is en niet voor erkenning in aanmerking komt.

De vrouw is in 2015 uit Eritrea naar Nederland gekomen. Zij is in 2015 bevallen van een kind. Zij is volgens een door haar onder ede ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand afgelegde verklaring in Eritrea gehuwd met de man. De man staat als vader in de geboorteakte van het kind vermeld. De vrouw verzoekt de echtscheiding tussen haar en de man uit te spreken. Zij stelt dat het huwelijk duurzaam ontwricht is. Zij heeft de man sinds zijn vertrek naar het buitenland in 2011 niet meer gezien. De vrouw heeft een ongenummerde huwelijksakte overgelegd van de Eritrees Orthodox Tewahdo kerk.

De rechtbank overweegt als volgt. De Nederlandse rechter is bevoegd te oordelen over het verzoek tot echtscheiding, nu de vrouw ten minste één jaar haar gewone verblijfplaats in Nederland heeft. Nederlands recht is van toepassing op het verzoek (artikel 10:56 BW).

Rechtsgeldigheid Eritrees huwelijk

Op grond van artikel 10:31 BW moet de rechtbank beoordelen of partijen in Eritrea zijn gehuwd en, zo ja, of dit in Eritrea gesloten huwelijk van de man en de vrouw in Nederland erkend kan worden. Een buiten Nederland gesloten huwelijk wordt in Nederland erkend wanneer het volgens het recht van de staat waar de huwelijksvoltrekking plaatsvond rechtsgeldig is of nadien rechtsgeldig is geworden (artikel 10:31 lid 1 BW).

Op grond van artikel 10:32 aanhef en onder c BW wordt een buiten Nederland gesloten huwelijk erkenning onthouden als een van de echtgenoten op het tijdstip van de sluiting van het huwelijk niet de leeftijd van 18 jaar had bereikt en dus minderjarig was. Wanneer beide echtgenoten op het moment dat erkenning van het huwelijk gevraagd wordt inmiddels meerderjarig zijn, kan op verzoek en na toetsing door de rechter evenwel erkenning van het huwelijk plaatsvinden.

De rechtbank beoordeelt eerst of er sprake is geweest van een rechtsgeldig huwelijk. Ten bewijze van dit huwelijk legt de vrouw in deze procedure een 'marriage certificate' over. De

rechtbank stelt voorop dat zij niet in staat is om de echtheid van dit document te beoordelen. Ter zitting blijkt uit de informatie van de advocaat van de vrouw dat ook de IND over dit document heeft geoordeeld dat het niet valt te beoordelen. Wat de rechtbank wel kan beoordelen, is dat de gegevens van dit document niet geheel overeenstemmen met de gegevens die de vrouw onder ede tegenover de ambtenaar heeft verklaard over hetzelfde huwelijk of dat de gegevens van dit document daar geen zicht op geven. Het marriage certificate roept meer vragen op dan dat het beantwoordt.

Wanneer van het bestaan van het huwelijk zou worden uitgegaan, is de volgende vraag of het huwelijk rechtsgeldig is. Uit de gegevens die de vrouw over het huwelijk heeft verstrekt, valt af te leiden dat de vrouw minderjarig was ten tijde van het sluiten van het huwelijk (exact 16 jaar oud). Uit de beschikbare landeninformatie over Eritrea (zie het algemeen ambtsbericht over Eritrea van oktober 2019 en de daarin aangehaalde nog steeds toegepaste Transitional Civil Code uit 1991), valt af te leiden dat ook in Eritrea kindhuwelijken (jonger dan 18 jaar) niet toegestaan zijn. Daarop zijn uitzonderingen, maar gesteld noch gebleken is dat een dergelijke uitzondering hier van toepassing is. Dit betekent dus dat, zo er al sprake is van een huwelijk, dit huwelijk naar Eritrees recht niet rechtsgeldig zou zijn. Daarmee kan het huwelijk in Nederland al niet erkend worden en zou voor opname van dit huwelijk in het BRP geen plaats zijn geweest.

En ten slotte zou, zelfs al zou het huwelijk wel rechtsgeldig zijn geweest naar Eritrees recht, een kindhuwelijk in Nederland in principe niet voor erkenning in aanmerking komen.

De rechtbank concludeert dat er geen rechtsgeldig huwelijk is, laat staan dat niet verzocht is om erkenning van dit huwelijk.

De vrouw is niet-ontvankelijk in haar verzoek om echtscheiding (*maar moet om correctie van de gegevens in de burgerlijke stand en in de BRP vragen, SW*).

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 19-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:5136

Zaaknummer: 352065

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ontslag bewindvoerder. Dochter van rechthebbende komt hiervan in hoger beroep. Is zij ontvankelijk in het hoger beroep? Hof is voornemens prejudiciële vragen te stellen.

In 2017 zijn de goederen van de rechthebbende moeder onder bewind gesteld. Tot mentor is A B.V. benoemd. De bewindvoerder is op haar ter zitting in eerste aanleg gedaan verzoek ontslagen als bewindvoerder. Het verzoek tot ontslag van de mentor is afgewezen, omdat dat verzoek was ingetrokken. De mentor is tot bewindvoerder benoemd. Bij de zitting was de rechthebbende aanwezig vergezeld van haar oudste dochter. Verzoekster in hoger beroep, een jongere dochter, was niet als belanghebbende opgeroepen om te worden gehoord.

In hoger beroep verzoekt de jongere dochter om het ontslag van de mentor alsnog toe te wijzen en om A B.V. te ontslaan als bewindvoerder. Een onafhankelijke bewindvoerder en een onafhankelijke mentor zouden moeten worden benoemd.

Ter zitting komt eerst de ontvankelijkheid van verzoekster in hoger beroep aan de orde.

Het hof oordeelt als volgt. Het gaat in hoger beroep om het verzoek om ontslag van de bewindvoerder/mentor van de rechthebbende (de moeder van verzoekster) en de benoeming van een opvolgende bewindvoerder en mentor. De zaak heeft daarmee niet rechtstreeks betrekking op rechten of verplichtingen van verzoekster. Verzoekster is dan ook geen belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 Rv.

In zaken van curatele, onderbewindstelling of mentorschap worden op grond van artikel 798 lid 2 Rv onder belanghebbenden ook verstaan de echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel en de kinderen of, bij gebreke van dezen, de ouders, broers en zusters van degene wiens curatele, goederen of mentorschap het betreft. Voor de vraag of verzoekster is te beschouwen als belanghebbende, is derhalve beslissend of zaken waarin beslist moet worden op een verzoek om ontslag van de bewindvoerder of mentor (artikel 1:448 lid 1 onder e BW resp. artikel 461 lid 1 onder e BW) mede begrepen zijn onder de in artikel 798 lid 2 Rv bedoelde zaken van onderbewindstelling of mentorschap.

Over het antwoord op laatstbedoelde vraag bestaat geen duidelijkheid. Een antwoord op deze

rechtsvraag is nodig om op het verzoek te beslissen. Een antwoord is ook rechtstreeks van belang voor de beslechting of beëindiging van talrijke andere uit soortgelijke feiten voortvloeiende geschillen waarin dezelfde vraag zich voordoet. Het hof heeft daarom het voornemen om hierover vragen te stellen aan de Hoge Raad ter beantwoording bij wijze van prejudiciële beslissing (artikel 392 lid 1 Rv).

Uit artikel 798 lid 2 Rv valt niet op te maken of verzoeken tot ontslag van een bewindvoerder of mentor behoren tot de ‘zaken van curatele, onderbewindstelling of mentorschap’. De formulering lijkt ruim, zodat op grond van de tekst een bevestigend antwoord voor de hand ligt. Daarvoor pleit ook dat een ruime uitleg zou passen bij de wijze waarop andere bepalingen met een vergelijkbare omschrijving van zaken (artikel 266 Rv en artikel 809 lid 2 Rv) worden uitgelegd.

Artikel 798 Rv is ingevoerd bij het nieuwe familieprocesrecht van 1995. Lid 2 is bedoeld als een correctie op de beperking in lid 1 – ten opzichte van artikel 429f Rv (oud) – van het begrip belanghebbende tot diegenen op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. Dat valt af te leiden uit de memorie van toelichting (hof citeert een deel van de toelichting).

De Hoge Raad heeft beslist dat artikel 798 lid 2 Rv niet van toepassing is op een machtigingsprocedure als bedoeld in artikel 1:438 lid 2 BW en artikel 1:441 lid 2 BW, nu de in artikel 798 lid 2 Rv opgenomen uitbreiding van de kring van belanghebbenden niet in overeenstemming is met de aard en strekking van een dergelijke procedure en het feit dat ook de wetgever slechts een beperkte regeling voor ogen stond, waarbij slechts de rechthebbende en de bewindvoerder zijn betrokken (HR 11 januari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD4932, r.o. 3.4, met een verwijzing naar de wetsgeschiedenis van de Wet onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen).

Of de wetgever bij de invoering van artikel 798 lid 2 Rv inderdaad slechts heeft gedacht aan verzoeken tot het instellen of opheffen van curatele, bewind of mentorschap, heeft het hof niet kunnen vaststellen.

De gedachte dat de wetgever slechts heeft gedacht aan verzoeken tot het instellen of opheffen van curatele, bewind of mentorschap heeft in de lagere rechtspraak navolging gevonden. Bij wijze van voorbeeld kan genoemd worden Hof Amsterdam 21 januari 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:173.

Sinds de wetswijziging in 2014 kan ontslag van de bewindvoerder worden gevraagd door de betrokkene zelf, zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel, zijn bloedverwanten in de rechte lijn en in de zijlijn tot en met de vierde graad, alsmede het

openbaar ministerie en de instelling waar de betrokkene wordt verzorgd of die aan de betrokkene begeleiding biedt.

Bij deze uitbreiding van de kring van potentiële verzoekers ligt beperking van de kring van belanghebbenden tot de in artikel 798 lid 1 Rv bedoelde personen minder voor de hand. In een geval waarin door een van de kinderen om ontslag van de bewindvoerder of mentor wordt verzocht, worden de andere kinderen dan als belanghebbenden in de gelegenheid gesteld verweer voeren en kunnen zij in voorkomende gevallen hoger beroep instellen?

Het hof heeft derhalve het voornemen om aan de Hoge Raad de volgende vragen te stellen:

1. Is bij verzoeken tot ontslag van een bewindvoerder of een mentor (en benoeming van een andere) artikel 798 lid 2 Rv van toepassing?
2. Maakt het daarbij verschil of de bewindvoerder/mentor van wie het ontslag wordt verzocht behoort tot de in artikel 1:435 lid 4 BW en artikel 1:452 lid 4 BW bedoelde personen uit de eigen kring van de rechthebbende/betrokkene, dan wel een ander (veelal een professionele bewindvoerder/mentor)?
3. Is voor de beantwoording van de eerste vraag van belang of het verzoek tot ontslag wordt gedaan door de bewindvoerder/mentor zelf of door een van de andere personen, bedoeld in artikel 1:448 lid 2 BW en artikel 1:461 lid 2 BW?
4. Is voor de beantwoording van de eerste vraag van belang of het verzoek strekt tot benoeming van een andere bewindvoerder die behoort tot de in artikel 1:435 lid 4 BW en artikel 1:452 lid 4 BW bedoelde personen uit de eigen kring van de rechthebbende/betrokkene, dan wel een ander (veelal een professionele bewindvoerder/mentor)?

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 21-10-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:2058

Zaaknummer: 200.262.679/01

Wetsartikelen: